

LEEF TIJDS ONDERSCHIED BIJ PENSIOEN

Prof. dr. Erik Luijens

*Vrije Universiteit – Expertisecentrum
Pensioenrecht*

Van Mens & Wisselink Advocaten

Onderzoek VU

- Expertisecentrum Pensioenrecht
- *De tikkende tijdbom*: Over de gevaren van overgangrecht (niet alleen ivm VPL) en de solidariteit tussen generaties (solidariteit als rechtvaardiging?)
- Analyse enige honderden oordelen CGB en de uitspraken van het HvJ EG
- **Discriminatie bij grenspaal 55 toegestaan?**

Conclusies

- Rechtvaardigingsgronden: behoud verworven rechten, solidariteit, aansluiten bij wetgeving zelfstandige argumenten
- Binnen deze gronden geen leeftijdsonderscheid
- Of toch wel bij pakketvergelijking?

Pakketvergelijking en compensatie

- Geaccepteerd door HvJ EG bij grensoverschrijdende arbeid wanneer ‘vergelijkbare bescherming’ (Guiot-arrest, Mazzoleni-arrest)
- Bij gelijke behandeling m/v: gelijke beloning op ‘elk onderdeel’ (Barber, Brunnhofer en Elsner)

Compensatie

- Opheffen discriminatie na aanbod ongelijkheid op andere wijze te compenseren – na afwijzing daarvan is onderscheid het gevolg van eigen keuze, niet van discriminatie door werkgever

CGB 2005-108

- Winstuitkering alleen einde aovk wegens bereiken pensioenleeftijd (65 jaar), niet bij einde wegens vroegpensioen
- Argument: compensatie nadelige gevolgen verplichte uitreding
- CGB toelaatbaar, mede gezien feit dat winstuitkering voor vroeggepensioneerden in VUT wordt meegenomen

Uitleg

- Wat is elk onderdeel? Welke onderdelen vergelijken?
- Iedereen dezelfde pensioenregeling?
- Niet realistisch in life-time cyclus – accepteren andere karakter leeftijd, nieuwe oplossingen
- Wat zijn nog gelijke gevallen?

CGB 2005-161

- Leeftijdafhankelijke compensatie (voor 50-plussers) voor hogere pensioenpremie na bedrijfssovername
- Argument: waarborgen gelijk totaalpakket arbeidsvoorwaarden
- CGB: juist doel, maar niet geschikt want binnen 50-plussers hebben jongeren grootste compensatie, maar ouderen meeste nadeel (minder pensioenopbouw-tijd)

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

CGB 2005-2009

- Inkomensafbouwregeling, waarbij ouderen met name vanaf 55 jaar meer inkomenscompensatie krijgen dan jongeren
- Argument: jongeren kunnen zelf weer oude inkomensniveau halen
- CGB: rechtvaardigingsgrond

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

CGB 2005-178

- FPU-arrangement Belastingdienst in 2004 voor werknemers geboren voor 1.1.1948 in vorm aanvulling op FPU na FPU ontslag
- CGB: alleen voor ontslag ogv bedrijfseconomische redenen, tijdelijk, aansluiting bij reguliere FPU > dus pensioenvoorziening
  - EL: Grove misslag
- Geboortjaar-eis = toetredingsleeftijd > dus toegestaan ogv artikel 8 lid 2 WGBL

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

CGB 2005-145

- Compensatie (pensioengrondslag garantie) voor ieder in dienst op datum wijziging pensioenregeling in 1994
- Argument: garanderen verworven pensioenrechten
- CGB: gerechtvaardigd

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Misslag

- Begrip pensioen eng uitleggen
- Vgl HvJ Beckman en Martin (PJ 2002/99 en 2004/71) voor richtlijn overgang ondernemingen: voor pensioenstelsel normale einde loopbaan
- Tijdelijkheid juist contra argument pensioen
- Eigenlijk ontslagregeling
- Aanknoppen bij maakt iets niet pensioen

Tussenstand

- Geen leeftijdsonderscheid
  - Behoud verworven rechten
  - Compensatie (pakketvergelijking mag) maar geschikt beoordelen rekening houdend met verschillen die binnen een groep bestaan
  - Geboortedatum = toetredingsleeftijd

Beoordeling

- Totiaalpakket vergelijking geeft grove maatstaf
- Verschillen binnen groepen > op te heffen door doorwerken > is dat nog gelijkwaardig?
- Eventueel extra compensatie nodig
- Bij afdoende compensatie – en bij geschiktheid! – pakketvergelijking toegestaan
- Denk daarbij ook aan leeftijdsafhankelijke levensloopbijdrage

CGB 2005-219

- VPL-uitspraak
- Argumenten: betaalbaar, redelijk inkomensniveau, respecteren verwachtingen, binnen fiscale grenzen, verdelen lasten
- CGB: apart en samen legitiem doel
- Differentiatie binnen een groep niet van belang want doel “in totaliteit” wordt bereikt
- Realiseren gelijkheid door doorwerken na 62 in communicatie tot uitdrukking te brengen (verwachtingen ouderen minder gunstig)